

Aan de gemeenteraad

Datum : 30 januari 2024
Zaaknummer : 4071148
Contactpersoon : Marc de Kroon, Pepijn Bos
Telefoonnummer : 026 3775145

Onderwerp: Voortgang versterking werklocaties

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de voortgang in het versterken van Arnhemse werklocaties.

Inleiding

De werklocaties in Arnhem zijn belangrijk voor de duurzame economische ontwikkeling en de werkgelegenheid van de stad. We zetten, samen met partijen in de stad, in op het toekomstbestendig maken van de werklocaties. In de meerjarenbegroting 2023 - 2026 heeft de raad het college in staat gesteld een kwaliteitsimpuls te geven aan Arnhemse werklocaties. Dit geldt voor zowel een aantal specifieke 'hotspot energy' locaties, met relatief veel energiegerelateerde bedrijvigheid, als voor de meer algemene werklocaties en bedrijventerreinen. Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het versterken van deze werklocaties. Bij de algemene werklocaties ligt de focus op de zogenaamde open bedrijventerreinen. Dit zijn de terreinen die openbaar toegankelijk zijn en waar de gemeente de openbare ruimte beheert. In Arnhem zijn dit zeven terreinen (o.a. bedrijventerrein Rijkerswoerd en Het Broek). Deze worden ondersteund door de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB). Daarnaast kent Arnhem een aantal particuliere en thematische bedrijventerreinen zoals IPKW en IJsseloord II, waarbij een private partij eigenaar is van het terrein.

Voortgang versterking werklocaties en bedrijventerreinen

1. Versterking werklocaties en vestigingsklimaat voor energiecluster

De raad heeft eenmalig een bedrag van € 750.000,- ter beschikking gesteld voor versterking in het vestigingsklimaat op drie specifieke werklocaties voor het energiecluster. Dit past bij de hoofdpoging Energy uit de Economische agenda en bij de regio-ambitie om uit te groeien tot 'hotspot' van bedrijvigheid in energie-innovatie binnen Europa. De drie Arnhemse vestigingslocaties zijn het gebied met daarbinnen Industriepark Kleefsewaard en de Nieuwe Haven, energy businesspark Arnhems Buiten, en de Kenniscampus (HAN/Van Hall Larenstein, Yuverta; hiervoor is het afgelopen jaar een

ambitiedocument door de samenwerkende partijen opgesteld, zie [Raadsbrief - Ambitiedocument Kenniscampus](#)).

Op voorhand werd voor deze locaties een drietal onderwerpen benoemd als bestedingsmogelijkheid:

1. Betere bereikbaarheid en ontsluiting.
2. Natuur- en landschapsinclusief toevoegen of renoveren van duurzame werkplekken en bedrijfsgebouwen met 'internationaal toonaangevende kwaliteit'. Daarnaast toevoegen van short stay woonmogelijkheid voor (internationale) werknemers en studenten.
3. Versterking van de (elektrische) aansluitcapaciteit en/of oplossingsmogelijkheden voor netcongestieproblematiek

Op veel locaties in Arnhem werd in 2023 het derde onderwerp actueel, met de dreiging van netcongestie. De door bedrijven of instellingen gewenste extra elektriciteitsaansluiting kan door de netbeheerder niet meer binnen de gewenste tijd geleverd worden. In een aparte raadsbrief bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen en aanpak rond netcongestie. De problematiek speelde in 2023 ook voor de ondernemers die gevestigd zijn op energielocatie Kleefse Waard. Daardoor kwam de voor 2024 geplande oplevering en ingebruikname van het Connectr Energy Innovationlab op het spel te staan, en ook de groei van bestaande bedrijven als Allego en de komst van nieuwe bedrijven zoals bijvoorbeeld Milence.

Om dat tegen te gaan, heeft IPKW met ondersteuning van Connectr, ontwikkelingsmaatschappij Oost NL en de energieleverancier van het park (Veolia) een plan opgesteld om de meest prangende problemen zo slim mogelijk op te lossen. Het plan kreeg de naam "Connectr Energy Hub" en stelt de ondernemers op het park in staat om *meer* gebruik te maken van eigen (duurzame) energie en *minder* afhankelijk te worden van het landelijke en regionale elektriciteitsnet. Met een subsidie van € 250.000 voor de Connectr Energy hub op Industripark Kleefsewaard draagt de gemeente bij aan investeringen tot een totaal van ca. € 3 mln. Dit geld wordt besteed aan noodzakelijke uitbreiding en verbetering van de elektriciteitsinfrastructuur met extra opwek en aansluiting van (eigen) duurzame energie, opslagmogelijkheid via een batterijsysteem én slim management van energievraag en aanbod in de tijd. Ook de provincie Gelderland steunt het plan, zij verleent hiervoor een subsidie van € 500.000. De overige kosten worden gedekt door Veolia en Industripark Kleefse Waard.

2. Versterken van de algemene werklocaties

Arnhem heeft uitgesproken dat de werklocaties in onze stad groen, duurzaam en toekomstbestendig moeten zijn. Dit vraagt om een kwaliteitsimpuls. Optimaal ruimtegebruik is het uitgangspunt. Ook het realiseren van meer werkplekken is belangrijk voor een stad die groeit. In de visie werklocaties schetst Arnhem een handelingsperspectief om op werklocaties bij te dragen aan zowel optimaal ruimtegebruik als meer werkgelegenheid. Een groot deel van die inzet betreft de open bedrijventerreinen. Hiervoor wordt onder andere het bedrag ingezet van € 300.000 dat de raad voor de periode 2023-2026 per jaar beschikbaar heeft gesteld als kwaliteitsimpuls werklocaties.

Voor het toekomstbestendig maken van de open bedrijventerreinen werken we samen met partners in de stad. Het afgelopen jaar zijn zijn meerdere projecten en werkzaamheden uitgevoerd.

Er is een start gemaakt met het gezamenlijk opstellen van een ambitiedocument voor de toekomstbestendige ontwikkeling van bedrijventerrein Het Broek. We ronden dit ambitiedocument binnenkort af. Voor Rijnpark wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het gebied naar een combinatie van wonen en werken (zie voor meer informatie [Gebiedsprogramma Grootchalig Woningbouwgebied Spoorzone - Oost - Ontwikkelperspectief](#)). Hiervoor is het onderzoek naar de marktbehoefte naar toekomstige bedrijvigheid in de Spoorzone (locaties Rijnpark en Schaapsdrift) uitgevoerd. Hiermee, en met het ambitiedocument Het Broek, hebben we inzichtelijk gemaakt welk type bedrijvigheid in de toekomst op deze locaties kan passen. Daarnaast heeft Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) een subsidie ontvangen om externe deskundigheid aan te kunnen trekken voor het beoordelen van en invulling te geven aan (beleids-)plannen, en voor het versterken van de organisatiegraad. StAB heeft hiermee een projectvoorzitter Keurmerk Veilig Ondernemen aangetrokken en werkt toe naar een uitvoeringsagenda voor dit onderwerp. Daarnaast heeft StAB de communicatie versterkt over de ontwikkeling van de bedrijventerreinen naar leden en stakeholders.

Op meerdere terreinen worden Green Deals gesloten of voorbereid. In de Nieuwe Haven en op IJsseloord I zijn deze in 2023 afgesloten. Op bedrijventerrein De Bakenhof is een start gemaakt voor de opzet voor een Green Deal en tevens het versterken van de organisatiegraad.

Voor de werklocaties Gelderse Poort, IJsseloord I, Overmaat en Rijkerswoerd wordt met de aanstelling van een projectleider het IB-Green project¹ gestart, waarvoor een Interreg NWE-subsidie is binnen gehaald van € 700.000. Met het IB-Green project richten we ons op het verminderen van hittestress op deze werklocaties, door het toevoegen van groen-blauwe infrastructuur en het verminderen van verharding. Om die reden kijken we in IB-Green nadrukkelijk naar de koppelkansen van klimaatadaptatie met die van de energietransitie en circulariteit in de Green Deal. Het budget is bedoeld voor activiteiten als de inzet van een procesmanager, integrale duurzaamheidscans (met bijdrage van bedrijven), onderzoek openbare ruimte, uitvoeren maatregelen openbare ruimte, organisatie bijeenkomsten, communicatie en verdere uitrol in Arnhem op de andere werklocaties.

Consequenties

1. Versterking werklocaties en vestigingsklimaat voor het energycluster

De inzet van de Connectr Energy hub is dat deze ook als voorbeeld en leerervaring dient voor hoe dergelijk hubs ook op andere bedrijvenparken ingezet kunnen worden als deel van de oplossing voor netcongestieproblemen. Nu zowel de gemeente als de provincie hun bijdrage hebben toegezegd,

¹ Het project IB-Green (Industrial and Business Parks – Green) richt zich op het verminderen van hittestress op bestaande industrie- en bedrijventerreinen (IBT's) door het toevoegen van groen-blauwe infrastructuur en het verminderen van verharding. Het Europese Netwerk Climate Alliance trekt het project

verwacht IPKW het werk voor het grootste deel klaar te kunnen hebben voorafgaand aan de opening van het innovatielab. Deze opening staat eind mei 2024 gepland.

Na de inzet van deze subsidie voor de Connectr Energy hub is nog € 500.000 beschikbaar als bijdrage aan investeringen van derden op de andere twee energielocaties te weten Arnhems Buiten (De Brink) en de kenniscampus Arnhem, Hogeschool Arnhem-Nijmegen/Larenstein/Yuverta. Via de portefeuille Economie houden wij contact met deze locaties om vanuit beide kanten het positieve effect van de investeringen zo groot mogelijk te maken. Het streven is dat de gesprekken in 2024 ook voor deze beide andere energylocaties nog leiden tot aanvullende investeringen en een sterker vestigingsklimaat voor het energycluster.

2. Versterken van de algemene werklocaties

Het komende jaar gaan we gezamenlijk met de betrokkenen bij de werklocaties verder aan de slag, met het toekomstbestendig maken van de openbare bedrijventerreinen waarbij o.a. ingezet wordt op het aanstellen van een kwartiermaker Nieuwe Haven, een vervolg op het af te ronden ambitedocument Het Broek en ondersteuning van StAB. Groen, duurzaam en toekomstbestendig blijft daarbij de leidraad. Bij de uitwerking geven we, net als in 2023, speciale aandacht aan onderwerpen als duurzaamheid (energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie), veiligheid (ondermijning en handhaving), bereikbaarheid en organisatiegraad. Met Rijnpark gaan we verder met de ontwikkeling naar een woon-werk gebied waarvoor we binnenkort een gebiedsvisie aan uw raad voorleggen.

We geven dit jaar invulling aan het nieuwe Regionaal Programma Werklocaties met regiogemeenten, de Groene Metropoolregio en provincie. Daarbij is duidelijk dat de vraag naar bedrijventerreinen groter is dan het bestaande en geplande aanbod. Daarom moeten we zuinig en efficiënt met bestaande en nieuwe bedrijventerreinen in de regio omgaan om de vraag naar ruimte van bestaande en nieuwe bedrijven die belangrijk zijn voor de economie van de regio te faciliteren.

Communicatie

Wij communiceren rechtstreeks met de meest betrokken partners, zoals in bovenstaande gevallen met bijvoorbeeld IPKW en StAB. Daarnaast wordt ook breder met de stad gecommuniceerd als er zich grotere (tussen-)resultaten voordoen, zoals de ingebruikname van de Connectr Energy hub.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch